

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IZBICY ZA ROK 2024

Opracowała: Joanna Dziedzic

p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2024, poz. 1283 ze zm.), Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Izbica działającą na podstawie Uchwały Rady Gminy Nr XII/45/90 z dnia 26 lutego 1990 w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy oraz Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy w Izbicy Nr XV.91.2016 z dnia 10 marca 2016.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy, jest Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tekst jednolity Dz.U.2024, poz. 1283 ze zm.).

Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych, w szczególności:

- *Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 146 ze zm./*
- *Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 323 ze zm./*
- *Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007r. /tekst jednolity: Dz.U.2023 r. poz. 1993 ze zm./*
- *Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. /tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 1829/*
- *Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna z dnia 4 kwietnia 2014r. /tekst jednolity: Dz. U z 2024 r. poz. 246/*
- *Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. /tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz.1576 ze zm./*
- *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13.10.1998r. /tekst jednolity: Dz.U z 2024 r. poz. 497 ze zm./*
- *Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dnia 9 czerwca 2011r. /tekst jednolity: Dz.U. 2024 r. poz.177 ze zm./*
- *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2023r. poz. 2151 ze zm./*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zm./*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz.1939 ze zm./*

- *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. /tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz. 917 ze zm./*
- *Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. /tekst jednolity Dz. U. 2022r. poz. 2241 ze zm./*
- *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 475 ze zm./*
- *Uchwała Nr 149 Rady Ministrów zamieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 z dnia 23 sierpnia 2023 r. / M.P. 2023 r. poz. 881/*
- *Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2024r. poz.1512 ze zm./*
- *Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 1 czerwca 2001 r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2023 poz. 1335 ze zm./*
- *Ustawa o systemie oświaty z dnia 17 września 1991 / tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm./*
- *Ustawa o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 953 ze zm./*
- *Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022r. /tekst jednolity: Dz.U. 2024 r. poz. 854 ze zm./*
- *Ustawa o dodatku węglowym z dnia 5 sierpnia 2022r. / tekst jednolity: Dz.U. 2024 poz. 167 ze zm./*
- *Ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła z dnia 15 września 2022 roku /tekst jednolity: Dz.U. 2024r. poz. 1504 ze zm./*
- *Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu /tekst jednolity: Dz.U. 2024r. poz. 2687 ze zm./*
- *Ustawa z dnia 15 lipca 2024 r. o bonie energetycznym /tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r., poz. 1516/*

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Izbicy w 2024 roku realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzania świadczonych usług na rzecz mieszkańców Gminy Izbica. Był inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przy realizacji zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy współpracuje w szczególności z Powiatowym Urzędem Pracy w Krasnymstawie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krasnymstawie, Komisariatem Policji w Izbicy, Sądem Rodzinnym w Zamościu, Prokuraturą Rejonową

w Zamościu, szkołami z terenu gminy Izbica i powiatu, placówkami służby zdrowia w gminie, Bankiem Żywności w Lublinie.

II. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W IZBICY.

Utworzenie i utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art.17 ust 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Izbicy kieruje jednoosobowo kierownik. Kierownik prowadzi nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w Ośrodku.

Według stanu na 31.12.2024 roku zatrudnionych było ogółem 22 osoby, co w przeliczeniu na pełne etaty daje to 19 etatów, z czego:

- Kierownik - 1 etat;
- Główny Księgowy – 1 etat;
- Księgowa – 1 etat;
- Pomoc administracyjna – 1 etat;
- Pracownicy socjalni – 3 etaty;
- Asystent rodziny – 1 etat (urlop macierzyński od 01.07.2024 r. do 19.11.2024r. – ok 4,5 miesiąca)
- Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat;
- Stanowisko ds. świadczeń wychowawczych – 1 etat;
- Stanowisko ds. funduszu alimentacyjnego – 1 etat;
- Opiekunki domowe (7 opiekunek) – 7 etatów;
- Robotnik gospodarczy (2 robotników) – Jeden robotnik od 01.01.2024 r. do 30.06.2024r. – przebywał na bezpłatnym urlopie. Od 01.07.2024r. zatrudniony w wymiarze - $\frac{3}{4}$ etatu; Drugi robotnik gospodarczy zatrudniony na czas nieobecności pierwszego od 01.03.2024 r. do 31.07.2024 r. - 1 etat
- Sprzątaczką – $\frac{1}{2}$ etatu.
- konserwator/palacz ($\frac{1}{4}$ etatu) – od 01.01.2024r. do 30.04.2024 r. i od 01.11.2024 r. do 31.12.2024r.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Izbicy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, świadczeniach wychowawczych i pieczy zastępczej, świadczeniach rodzinnych, przemocy w rodzinie, księgowości i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

III. BUDŻET OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IZBICY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy w 2024 roku na realizację zadań własnych i zadań zleconych wydatkował kwotę 10 341 066,92 zł., z czego:

- ze środków budżetu gminy: 2 272 353,12 zł
- ze środków z budżetu państwa: 7 848 623, 02 zł.
- środki zewnętrzne pozabudżetowe 220 090,78 zł.

Strukturę zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 1- Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy za rok 2024.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie wydatków w 2024 r.	W tym:	
			Środki budżetu gminy	Środki budżetu państwa
85202	Domy pomocy społecznej	57 531,71zł	57 531,71zł	-----
85203	Schronisko dla Bezdomnych	3 550,00 zł	3 550,00 zł	-----
85205	Zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	5 997,53 zł	-----	5 997,53 zł
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	38 441,69 zł	-----	38 441,69 zł
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	583 641,46 zł	59 110,14 zł	524 531,32 zł
85215	Dodatki mieszkaniowe (bon energetyczny)	326 820,83	-----	326 820,83
85216	Zasiłki stałe	445 690 zł	-----	445 690 zł
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1 047 252,83 zł	786 690,15 zł	260 562,68 zł

85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione/wspomagane, i ośrodki interwencji kryzysowej	945 447,03 zł	945 447,03 zł	-----
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	130 244,35 zł	26 048,87 zł	104 195,48 zł
85278	Usuwanie klęsk żywiołowych	-----	-----	-----
85295	Pozostała działalność Dodatek osłonowy	384 211,97 zł	44 296,72 zł	339 915,25 zł
85395	Pozostała działalność	715,66 zł	-----	715,66 zł
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	65 968,00 zł	13 193,60 zł	52 774,40 zł
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 600 077,16 zł	-----	5 600 077,16 zł
85503	Karta dużej rodziny	694,09 zł	-----	694,09 zł
85504	Wspieranie rodziny – asystent	70 258,13 zł	68 567,37 zł	1 690,76 zł
85508	Rodziny zastępcze	73 361,860 zł	73 361,860 zł	-----
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	194 455,67 zł	194 455,67 zł	-----
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	131 318,10 zł	-----	131 318,10 zł

Źródło: opracowanie własne.

IV. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2024 roku osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

- a) 776,00 zł– dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- b) 600, 00 zł – dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

Tabela 2 – Główne powody przyznawania świadczeń w 2024 roku

		Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
Powód przyznania	Ogółem	1- osobowa	2- osobowa	3- osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	221	150	23	13	35
Bezrobocie	169	100	20	14	35
Niepełnosprawność	58	43	3	2	10
Wielodzietność	40	0	3	5	5
Długotrwała lub ciężka choroba	47	35	6	1	5

Źródło; opracowanie własne

W powyższej tabeli zostały zamieszczone dane szczegółowe dotyczące liczby rodzin w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i z tego względu liczby rodzin i osób nie sumuje się.

W 2024 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było ubóstwo. Wsparciem objęto z tej przyczyny 221 rodzin.

Ubóstwo jest zjawiskiem negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne. Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa. Są rodziny, które w ubóstwie znalazły się z takich powodów jak: niepełnosprawność lub choroba. Niestety są również rodziny, w których występuje duża bierność i pasywność pozwalająca na utrzymywanie się ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu. Warto podkreślić, że ze zjawiskiem ubóstwa oraz wspomnianą postawą związane są często patologie społeczne.

Kolejnymi powodami jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, a także wielodzietność.

Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej oraz świadczenia niepieniężne pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością. Szczegółowe zestawienie wypłacanych świadczeń z pomocy społecznej zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 3 - Świadczenia pieniężne pomocy społecznej udzielone w roku 2024 r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasilek stały	47	504	445 690 zł
2.	Zasilek okresowy	157	1 201	494 231 zł
3.	Zasilek celowy, w tym celowy specjalny	92	174	59 110,14 zł
4.	Zasilek celowy w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”	33	127	27 270 zł
5.	Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	3	800 zł

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione powyżej dane wskazują, iż najczęściej udzielanym świadczeniem pieniężnym jest zasilek okresowy, który przyznawany jest w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Tuż za zasiłkiem okresowym znajdują się zasiłki celowe i zasiłki stałe.

Drugą kategorią świadczeń z pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne. Katalog tych świadczeń jest tak szeroki, że należy przedstawić i opisać szczegółowo krok po kroku obszar ich realizacji. Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Izbicy należą:

1. Praca socjalna

Praca socjalna jest prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia i wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma na celu zaspokojenie ich

potrzeb, lepsze dostosowanie do zasad życia społecznego, poprawę pozycji społecznej. Może być też sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z grupą społeczną lub metodą rozwiązywania problemów społecznych. Praca socjalna to także stały kontakt z rodziną i wsparcie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej niezależnym od dochodu rodziny. W 2024 roku pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 286 rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

2. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego zadania zajmują się głównie pracownicy socjalni Ośrodka przy współpracy m.in. pedagogów szkolnych, terapeutów, kuratorów, lekarzy.

3. Zapewnienie posiłku

Realizacją wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 roku odbyła się przez następujące formy pomocy: posiłek oraz świadczenie pieniężne na posiłek lub zakup żywności. Z posiłku skorzystało 134 dzieci na kwotę 94 834 zł. Świadczenie pieniężne na zakup żywności otrzymały 33 osoby na kwotę 27 270 zł.

4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są zadaniami gminy o charakterze obowiązkowym. Przyznane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zleconej przez lekarza czy zapewnienia kontaktu z otoczeniem.

Rada Miejska w Izbicy przyjęła Uchwałę nr VI.44.2024 z dnia 24 września 2024 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz szczególnych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania, szczegółowych warunków

przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

W 2024 roku nie świadczone usług opiekuńczych.

5. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu m.in. pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, opiekunki środowiskowej specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty, pielęgniarki.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- **Osób dorosłych**, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
 - chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne);
 - upośledzonych umysłowo;
 - osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.
- **w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi**, pozbawionymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

W 2024 roku nie świadczone powyższych usług.

6. Pobyt w domach pomocy społecznej

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić

niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszt pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniec domu w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej.

W 2024 roku w domu pomocy społecznej przebywał 1 mieszkaniec gminy Izbica. Łączny koszt poniesiony przez gminę z tytułu opłaty za pobyt mieszkańca w DPS wyniósł 57 531,71 zł.

7. Udzielenie schronienia

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych.

W 2024 roku w Schronisku dla bezdomnych w Chełmie przebywał 1 mieszkaniec gminy Izbica. Łączny koszt zrealizowanych świadczeń na schronienie w schronisku wyniósł 3 550,71 zł.

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W roku 2024 GOPS w Izbicy opłacił składkę zdrowotną w wysokości – 38 441,69 zł za 46 osób pobierających zasiłek stały.

9. Sprawowanie pogrzebu

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej w sposób ustalony przez gminę. Gmina zorganizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub członkowie rodziny z jakiś przyczyn odmawiają podjęcia działań zmierzających do jej pochówku.

Jeżeli po zmarłej osobie, której gmina zorganizowała pogrzeb, przysługuje zasiłek pogrzebowy z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wówczas gmina zwraca się do ZUS z wnioskiem o pokrycie poniesionych kosztów. Zakład Ubezpieczeń pokrywa koszty sprawienia pogrzebu do wysokości zasiłku pogrzebowego. Jeżeli po zmarłej osobie nie przysługuje zasiłek pogrzebowy z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych gmina może domagać się zwrotu poniesionych kosztów z masy spadkowej.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy organizował pogrzeb dla jednej osoby zmarłej. Łączny koszt zrealizowanego świadczenia wyniósł 4 950 zł.

V. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Organizacji kolonii dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Izbica.

W 2024 roku na kolonię letnią organizowaną przez Kuratorium Oświaty w Lublinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał przydział dla dzieci, z terenu gminy Izbica wyjechało na bezpłatne kolonie 4 dzieci.

2. Informowanie oraz kierowanie mieszkańców gminy Izbica do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Krasnymstawie.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kierują osoby przewlekłe chore, które nie mogą z różnych powodów uzyskać świadczenia rentowego do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Krasnymstawie w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności. Na skutek tego działania osoby mogą starać się o uzyskanie pomocy finansowej w formie zasiłku stałego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczeń opiekuńczych.

3. Ustalanie prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni.

W 2024 roku wydano w tej sprawie 5 decyzji.

VI. REALIZACJA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027. PODPROGRAM 2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy przy współpracy z Bankiem Żywności w Lublinie realizuje Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową współfinansowany z Europejskiego Funduszu Najbardziej potrzebującym, którego głównym celem jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwo w działaniach w ramach środków towarzyszących. Cele szczegółowe, to organizacja i koordynacja dystrybucji pomocy żywnościowej, przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami FEPŻ oraz prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu włączenie społeczne. Podprogram 2023 realizowany był od stycznia 2024 r. do października 2024 r. Pomoc żywnościowa trafiła do 951 osób z Gminy izbica, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Jedna osoba w ciągu roku otrzymała 9,2 kg żywności.

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatne artykuły spożywcze:

- a) mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający);
- b) mięsne (szynka wieprzowa mielona, szynka drobiowa, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, pasztet wieprzowy);
- c) warzywne i owocowe (dżem truskawkowy, koncentrat pomidorowy, groszek z marchewką);
- d) dania gotowe (fasolka po bretońsku);
- e) tłuszcze (olej rzepakowy);
- f) cukier (cukier biały);
- g) skrobiowe (makaron jajeczny, kasza jęczmienna, herbatniki maślane).

Z pomocy żywnościowej skorzystały osoby znajdujące się w trudnej sytuacji z dochodem nie przekraczającym kwoty:

- 2 056, 40 zł dla osoby samotnie gospodarującej;
- 1 590, 00 zł dla osoby w rodzinie.

VII. MIESZKANIA CHRONIONE / WSPOMAGANE

Mieszkania Chronione utworzono w 2005 roku na terenie gminy Izbica. W roku 2016 roku oddano do użytku nowy budynek mieszkań chronionych w Stryjowie.

Mieszkania Chronione zlokalizowane w miejscowości Stryjów 110, 22-375 Izbica, przekształcone w Mieszkania Wspomagane - Uchwała Nr LXXII.536.2024 Rady Miejskiej w Izbicy z dnia 27 marca 2024r. Wpisane do rejestru Mieszkań Wspomaganych - 18.04.2024 roku.

Wsparcie w mieszkaniu wspomagany może zostać przyznane osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność czy chorobę potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki. W mieszkaniu wspomagany świadczone są usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu. Kierowanie do mieszkań wspomaganych należy do kompetencji gminy, a objęcie pomocą w formie pobytu w tym mieszkaniu jest poprzedzone zawarciem kontraktu mieszkaniowego.

Zakres usług wsparcia w mieszkaniu wspomagany obejmuje pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym dotyczących: przemieszczania się, utrzymywania higieny osobistej, ubierania się, prania, sprzątania, zakupów i przygotowywania posiłków. Usługi wsparcia obejmują również rozwijanie lub utrwalanie umiejętności praktycznych służących niezależnemu życiu. Ponadto wsparcie polega także na pomocy w realizacji kontaktów społecznych przez umożliwienie osobie utrzymania więzi rodzinnych i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej. Opłaty za pobyt w mieszkaniu wspomagany dokonuje się w terminie i na zasadach określonych w decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie w postaci pobytu w mieszkaniu wspomagany. Odpłatność za pobyt w mieszkaniu wspomagany jest pobierana w okresach odpowiadających miesiącom kalendarzowym. Przy przypadku ubiegania się o pobyt, za niepełny miesiąc pobytu, mieszkaniec ponosi odpłatność w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu w danym miesiącu. Odpłatność ustala się dzieląc miesięczną kwotę odpłatności przez liczbę dni w miesiącu i mnożąc przez liczbę dni pobytu. W przypadku przebywania mieszkańca poza mieszkaniem wspomagany przez okres niż 14 dni nierozłącznie nie pobiera się odpłatności (pobyt w szpitalu, sanatorium, urlopowanie). W przypadku rezygnacji mieszkańca z pobytu po dokonaniu wpłaty za pełny miesiąc, osoba rezygnującą może ubiegać się o zwrot nadpłaconej kwoty po złożeniu pisemnego oświadczenia. Dopuszcza się pobyt w mieszkaniu wspomagany w Stryjowie mieszkańca z innej gminy, konieczne jest zawarcie porozumienia

między jednostkami. Szczegółowe zasady funkcjonowania i organizacji mieszkań wspomaganych określa Regulamin Mieszkań Wspomaganych ustalony i zatwierdzony przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy.

W 2024 roku w Mieszkaniach Wspomaganych przebyło 43 osoby. 10 osób z poza terenu naszej gminy.

VIII. REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW FINANSOWANYCH Z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ I ICH RODZIN

Od 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy realizuje programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego dedykowane osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom.

Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego” – edycja 2024.

Program skierowany był do osób z niepełnosprawnościami, mieszkańców Miasta i Gminy Izbica, zwanych dalej Uczestnikami, wymagających wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, których adresatami byli:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie:
 - a) znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - c) traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.).

Usługi asystencji osobistej polegały na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- 3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- 4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Uczestnik Programu za usługi asystenta nie ponosił odpłatności.

Termin realizacji projektu: od 01.03.2024 r. do 31.12.2024r.

Wsparcie w projekcie otrzymało **15 osób dorosłych** z terenu gminy Izbica. Zatrudnionych zostało **12 asystentów osobistych** na podstawie umowy zlecenie. Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wydatkowana na realizację usług asystencji osobistej wyniosła - **210 890.78 zł**

Program „Opieka Wytechnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024

Program „Opieka wytechnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Głównym celem Programu „Opieka wytechnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.)

- poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Termin realizacji projektu: od 01.02.2024 roku do 31.12.2024 roku.

Program był realizowany w formie pobytu dziennego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Janiny Doroszewskiej, przy ul. PCK 2, 22-300 Krasnystaw

W ramach Opieki Wytchnieniowej wsparciem objęto **jedną osobę** z niepełnosprawnością. Zatrudniono jednego asystenta na podstawie umowy zlecenie. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu – **9 600.00 zł.**

Uczestnik programu za usługi opieki wytchnieniowej nie ponosił odpłatności.

IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XLII.291.2022 Rady Miejskiej w Izbicy z dnia 03 marca 2022 roku przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie na lata 2022-2024. W ramach realizacji ww. Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy zatrudniał w 2024 roku w sumie 2 asystentów rodziny. Jeden asystent rodziny zatrudniony był na podstawie umowy o pracę, natomiast na czas jego nieobecności zatrudniony został drugi asystent na podstawie umowy zlecenia. Zadaniem asystenta jest wspieranie rodzin, w których pojawiają się problemy wychowawcze. Bywa tak, że rodzice z różnych przyczyn nie radzą sobie z wychowaniem potomstwa i zapewnieniem mu niezbędnych warunków prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i psychicznego. Wtedy właśnie wkracza do akcji asystent rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi odebranie dzieci.

Zakres zadań, jakie ma do wykonania asystent rodziny przedstawia poniższy rysunek

W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych **14 rodzin**, w których wychowywało się 30 małoletnich dzieci. 12 rodzin było zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez Sąd Rodzinny. Głównym problemem rodzin, z którymi pracował asystent w 2024 roku:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezrobocie dorosłych członków rodziny,
- stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej,
- nadużywanie alkoholu przez członków rodziny,
- trudna sytuacja materialno-bytowa.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy współfinansował **pobyt w pieczy zastępczej 9 dzieci** z terenu Gminy Izbica.

Tabel nr 4 – Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2024 roku.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Poniesione koszty
Instytucjonalna piecza zastępcza (placówki opiekuńczo – wychowawcze)	6	194 455,67 zł
Rodzinna piecza zastępcza (rodziny zastępcze)	9	73 361,86 zł
Razem	15	267.817,53 zł

Źródło: opracowanie własne

X. REALIZACJA ZADAŃ W RAMACH STYPENDIÓW SZKOLNYCH

W 2024 roku realizowana była pomoc materialna dla uczniów w formie stypendiów szkolnych. Do stypendium zakwalifikowane zostały rodziny, mające na utrzymaniu dzieci w wieku szkolnym i spełniające kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej. W przypadku zdarzenia losowego - m.in. zgonu rodzica, nagłej choroby przysługiwał zasiłek szkolny niezależnie od dochodu rodziny.

Kwota przyznanych stypendiów szkolnych wyniosła – 65 968,00 zł, z budżetu państwa 52 774,40 zł, ze środków własnych – 13 193,60 zł.

Obsługę świadczeń prowadził GOPS w Izbicy.

XI. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 roku poz. 535) wprowadza zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które polegają między innymi na zmianie jej tytułu z ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono definicję przemocy w rodzinie definicją przemocy domowej, której zakres pojęciowy został zmodyfikowany i będzie obejmował przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc.

Wprowadzona regulacja wprowadza także definicję osoby doznającej przemocy domowej i świadka przemocy domowej oraz uznaje, że małoletniego należy traktować jako osobę doznającą przemocy domowej w sytuacji, gdy był on świadkiem takiej przemocy.

Ustawa wprowadza dodatkowe formy działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc domową - programy psychologiczno-terapeutyczne, których celem ma

być powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Po skierowaniu osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w wymienionych programach osoba ta będzie miała obowiązek ukończyć program oraz przedstawić odpowiednie zaświadczenie o jego ukończeniu. Osoba, która uporczywie nie będzie stosować się do powyżej wskazanych obowiązków (czyli obowiązku zgłoszenia się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych, ukończenia tych programów oraz dostarczenia zaświadczenia o ich ukończeniu) może zostać ukarana karą grzywny albo ograniczenia wolności – zgodnie ze zmianami w ustawie - Kodeks wykroczeń.

Ustawa wprowadza także szereg regulacji mających na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych (doprecyzowane zostały między innymi przepisy związane z funkcjonowaniem i pracami zespołu). Zespół interdyscyplinarny obowiązany będzie 2024 r. opracować i przyjąć regulamin określający szczegółowe warunki jego funkcjonowania oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, które mają zastąpić dotychczasowe grupy robocze. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej będzie wchodził co do zasady pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz Policji. Skład tej grupy będzie mógł być poszerzony o dodatkowe osoby.

Ustawa modyfikuje także procedurę „Niebieskie Karty”. Do wszczęcia oraz realizacji tej procedury będą uprawnione osoby wchodzące w skład grupy diagnostyczno-pomocowej. Ustawa określa także przesłanki umożliwiające zakończenie procedury „Niebieskie Karty” oraz wprowadza regulację, zgodnie z którą po zakończeniu tej procedury przez okres 9 miesięcy będą prowadzone przez grupę diagnostyczno-pomocową działania monitorujące polegające w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, w niej uczestniczących.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 182.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Izbica został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny. Siedzibą Zespołu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy przy ul. Gminnej 4. Zespół przyjął nazwę: Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Izbicy.

W skład Zespołu wchodzi: pracownicy socjalni przedstawiciele Policji, pedagodzy szkolni, lekarz, kuratorzy sądowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach Zespołu działają grupy diagnostyczno-pomocowe, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskiej

Karty”. Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy jest przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Mieście i Gminie Izbica przyjętego Uchwałą Nr IV.17.2024 roku Rady Gminy Miejskiej w Izbicy z dnia 30 lipca 2024 r.

W 2024 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 11 formularzy Niebieskich Kart „A” sporządzonych przez Przedstawicieli Policji w stosunku do 11 rodzin, 5 formularzy Niebieskich Kart „A” sporządzonych przez Przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy w stosunku do 5 rodzin oraz 2 formularze Niebieskich Kart „A” sporządzonych przez Przedstawicieli Oświaty w stosunku do 2 rodzin.

Do realizacji procedury z 2023 roku przeszło 2 formularze Niebieskich Kart „A” oraz do monitoringu zakończonych procedur w 2023 roku przeszło 5 rodzin.

W 2024 roku odbyło się 60 posiedzeń Grupy diagnostyczno-pomocowej realizujących procedurę Niebieskiej Karty w 18 rodzinach. Ponadto Zespół współpracował z innymi zespołami informując o zmianie zamieszkania osób stosujących przemoc oraz doznających przemocy w przypadku 6 rodzin.

Dodatkowo 3 osoby stosujące przemoc zostały zgłoszone do programów korekcyjno-edukacyjnych realizowanych przez PCPR Krasnystaw.

3 osoby zostały zgłoszone z wnioskiem objęcia odwykowego do Gminnej Komisji Alkoholowej w Izbicy.

14 członków Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło szkolenie z zakresu nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, sfinansowanym przez Gminną Komisję Alkoholową. Liczba osób wobec których stwierdzono stosowanie przemocy domowej:

1. Kobiety – 16
2. Mężczyźni - 3
3. Dzieci – 0.

W ramach stosowania w/w procedury przez uprawnione podmioty:

1. pracownicy socjalni wypełnili 3 – formularze „Niebieskiej Karty A”,
2. członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej wypełnili 9 – formularzy „Niebieskiej Karty C”,
3. członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej wypełnili 9 – formularz „Niebieskiej Karty D”,

W 2024 roku zostało zakończone 5 procedur „Niebieskich Kart” w tym:

- w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 5,
- z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań - 0 .

Obiektywne wskaźniki stosowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy i Miasta Izbicy:

- nadużywanie alkoholu,
- wysoki wskaźnik bezrobocia.
- niezaradność życiowa,
- niski poziom wykształcenia,
- stereotypy dotyczące społecznych ról kobiet i mężczyzn,
- wysoki wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym.

W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny dwukrotnie powiadamiał organy ścigania (posterunek Policji w Izbicy) o podejrzeniu przestępstwa. Zespół nie kierował żadnej sprawy do Sądu w związku z podejrzeniem przemocy.

Na terenie gminy Izbica nie ma organizacji pozarządowych zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej. Z dokonanej analizy czynników sprzyjających skutecznej pomocy osobom dotkniętym i zagrożonym przemocą w rodzinie wynika, iż: czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową to:

- działania specjalistów z różnych dziedzin i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych,
- skuteczna i efektywna współpraca służb i instytucji na terenie gminy i poza nią,
- chęć zmiany trudnej sytuacji w rodzinach oraz chęć wyjścia z kryzysu,
- prowadzenie przez lokalne szkoły programów profilaktycznych,
- ścisła współpraca członków zespołu interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą poprzez współpracę z asystentem rodziny,
- rosnąca świadomość społeczna w zakresie problematyki przemocy domowej.

W 2024 roku pomocą objęto: 18 rodzin / 59 osób w rodzinach.

- pomocą finansową – 7 osób w 4 rodzinach,
- pracą socjalną i poradnictwem – 18 rodzin
- schronienie – 2 osoby z 2 rodzin.

XII. KARTA DUŻEJ RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 1512). Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź domówienie tradycyjnej formy karty podlega opłacie.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W 2024 roku Kartę Dużej Rodziny wydano dla **34 osób** z terenu Miasta i Gminy Izbica.

Na realizację ww. programu w 2024 roku otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości 694,09 złotych.

XIII. ŚWIADCZENIA RODZINNE

1. Zasiłki rodzinne z dodatkami

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka. Otrzymuje się go do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, ukończenia przez dziecko nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia), lub do 24 roku życia dziecka, jeśli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 lat do ukończenia 24 lat.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, który wynosi 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci,

- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, do 5 roku życia dziecka – 90 zł, powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 110 zł.
- dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiem w miejscowości, w której znajduje się szkoła - 113 zł, zaś na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła - 69 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roju szkolnego – 100zł.

Prawo do zasiłku przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeśli wystąpił do sądu z wnioskiem o przysposobieniu dziecka), osobie uczącej się (jeśli jest osobą pełnoletnią, niepozostającą pod opieką rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony), jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest **dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium dochodowe jest powiększone do kwoty 764,00 zł.**

W przypadku, gdy dochód rodziny przekroczy wymagane kryterium dochodowe ustala się prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r., tzw. „złotówkę za złotówkę”.

Dzięki systemowi „złotówka za złotówkę”, rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” i wypłacone na każde uprawnione dziecko.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie (lub osobie uczącej się) w danym okresie zasiłkowym:

- zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalone jest prawo do tych zasiłków;

- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu samotnego wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnoprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalone jest prawo do dodatków;

- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania podzielonych przez 12.

Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez organ, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20 zł.

Tabela nr 5 – Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami

Lp.	Rodzaj świadczenia	kwota
1.	Zasiłki rodzinne	437 635, 00 zł
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	3 000, 00 zł
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	9 442, 00 zł
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowania	36 068, 00 zł
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	22 740, 00 zł
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	22 821, 00 zł
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	90 178,00 zł
8.	Dodatek z tytułu wydatków w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	7 458, 00 zł
9.	Dodatek na pokrycie wydatków w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła	54 193, 00 zł
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	19 000, 00

Źródło: opracowanie własne

Należy zauważyć, że dodatki do zasiłków rodzinnych stanowią ważną składową wypłacanych świadczeń.

2. Świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna

Wśród świadczeń opiekuńczych wyróżniamy: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku wynosi 215,84zł miesięcznie.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023r. o świadczeniu wspierającym wprowadziła również istotne zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych w zakresie świadczeń opiekuńczych: specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny oraz małżonkom, jeśli nie podejmują zatrudnienia lub rezygnują z zatrudnienia i podjęcia się pracy zarobkowej. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620 zł miesięcznie. Jest on przyznawany na jeden okres zasiłkowy jeśli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny wymagającej opieki, w przeliczeniu na liczbę osób nie przekracza 764,00 zł netto.

Z dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym czyli 1 stycznia 2024 r. zostaje uchylony art. 16a ustawy o świadczeniach rodzinnych regulujący zasady przysługiwania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Oznacza to, że od tej daty specjalny zasiłek opiekuńczy nie będzie już przyznawany nowym osobom. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługuje również po upływie okresu zasiłkowego, osoby które na dzień 31 grudnia 2023r. były uprawnione do pobierania specjalnego zasiłku opiekuńczego

zobowiązane są do składania odpowiedniego wniosku każdorazowo na nowy okres zasiłkowy w celu zachowania prawa nabytego.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu – opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- innym osobom, na których Kodeks rodzinny i opiekuńczy nakłada obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie przysługuje tylko, jeśli opiekunowie nie podejmują lub rezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2024 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 2 988,00 zł.

Osobom, którym na dzień 31 grudnia 2023r. przyznane zostało prawo do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego tzw. „stare świadczenie pielęgnacyjne” po tej dacie zachowują swoje uprawnienia na zasadzie praw nabytych według zasad obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023r.

Świadczenie pielęgnacyjne wg. zasad obowiązujących od 1 stycznia 2024r. (tzw. nowe świadczenie pielęgnacyjne) przysługuje:

- a) matce albo ojcu,
- b) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
- c) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- d) rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – jeżeli sprawują opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ustawa o świadczeniu wspierającym uchyla warunek rezygnacji lub niepodjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - oznacza to, że osoby sprawujące opiekę nie będą musiały rezygnować z aktywności zawodowej aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne.

Ponadto nowe regulacje dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego przewidują, że w przypadku gdy opiekun sprawuje opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się odpowiednim orzeczeniem o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności, to wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, podwyższa się po 100% na drugą i każdą kolejną osobę.

Kwota tzw. nowego świadczenia pielęgnacyjnego przedstawia się analogicznie do świadczenia pielęgnacyjnego obowiązującego na zasadach obowiązujących do 31 grudnia 2023r. i podlega corocznej waloryzacji.

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem będącym realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r., sygn.. akt TK akt K 27/13. Zasiłek dla opiekuna dotyczy osób opiekujących się dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności i przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosi 620 zł miesięcznie. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalone jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

Niżej zamieszczona tabela przedstawia dane na temat wypłaconych świadczeń opiekuńczych oraz zasiłku dla opiekuna w 2024 roku.

Tabela nr 6 – Wypłacane świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w 2024 r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	kwota
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka	101, 228,96 zł
2.	Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	208 717,28 zł
3.	Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby, która ukończyła 75 lat	10 360,32 zł
4.	Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym st. niepełnosprawności, jeżeli powstała w wieku do 21 roku życia	185 190,72 zł
5.	Świadczenie pielęgnacyjne wg. zasad do 31.12.2023r.	2 949 640,00 zł
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	33 480,00 zł

Źródło: opracowanie własne

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana jest matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu, jeśli **dochód rodziny** w przeliczeniu na osobę nie przekracza **1 922,00 zł**. Wysokość świadczenia wynosi **1000,00 zł** na jedno dziecko.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka dla **19 rodzin** w łącznej wysokości **19 000,00 zł**.

4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wysokość świadczenia wynosi **1000,00 zł**.

Świadczenie przysługuje za okres:

- 52 tygodni - przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,
- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci.
- 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
- 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W 2024 roku świadczenie rodzicielskie wypłacono w liczbie **10** świadczeń na łączną kwotę **138 889,50 zł**.

5. Świadczenie „Za życiem”.

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu „Za życiem” jest wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości **4 000,00 zł** z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy wypłacił **2** świadczenia „Za życiem” na łączną kwotę **8 000,00 zł**.

6. Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości wypłacanego świadczenia przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego) odpowiednio 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyznę, jeżeli nie podlegają one obowiązkowi ubezpieczenia z innego tytułu.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze, zasiłek dla opiekuna lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacane są składki na ubezpieczenie zdrowotne.

XIV. FUNDUSZ ALIMETACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U.

z 2023 roku, poz. 1993 ze zm.). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych, które na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez Sąd mają zasądzone alimenty, jednak nie otrzymują ich z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia,
- w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie (zgodnie z Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19.01.2023r. w/s wysokości kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dnia 1 października 2023r. (M.P. z 2023, poz. 121) nie przekraczał kwoty 1 209,00 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1 209,00 zł., o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej.

W/w świadczenia, do dnia 30.09.2024 roku przysługiwały osobom uprawnionym w wysokości bieżąco ustalonych alimentów jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. miesięcznie, natomiast od 01.10.2024 roku w oparciu o zmianę ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 21 listopada 2024 r. (Dz. U. z 2024r., poz. 1827) świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 1000,00 zł. miesięcznie.

Świadczenia te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

W Gminie Izbica ze świadczeń funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione.

Tabela Nr 7- Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeniobiorców	Liczba wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny	71	Małoletnie osoby uprawnione	655
		Pełnoletnie osoby uprawnione	148

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku ogólna suma wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 337 083,31 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2023, poz. 1993 ze zm.) gmina jest zobowiązana do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Na terenie Gminy Izbica prowadzono działania wobec 137 dłużników alimentacyjnych, z tego 90 dłużników z terenu Gminy Izbica i 47 z poza terenu naszej gminy.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2024 roku dotyczyły w szczególności:

1. Ścisłej współpracy gminy wierzyciela z gminą dłużnika:

- wysłano 23 informacje dotyczące dłużników alimentacyjnych opisujących ich sytuację rodzinną, dochodową, zawodową i zdrowotną oraz przyczyn nielożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, pozyskanych poprzez przeprowadzone wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe:
- wezwano 42 dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, oraz złożenia oświadczenia majątkowego.

2. Ścisłej współpracy gmin z komornikami:

- wysłano 65 informacji do Komorników Sądowych mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych,
- skierowano do komorników sądowych 52 wnioski dotyczące przyłączenia się do trwającego postępowania egzekucyjnego;

3. Aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych:

- wysłano 6 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy celem aktywizacji bezrobotnych dłużników alimentacyjnych,
- zobowiązano 1 dłużnika do zarejestrowania się Powiatowym Urzędzie Pracy

4. Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego: skierowano: 0 wniosków.

5. Wydanie decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (art. 5 ust. 3 ww. ustawy):

- wydano 1 decyzje
- nie skierowano wniosków do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego,

6. Przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,

- co kwartał przekazywane są informacje o wysokości zobowiązań do pięciu biur informacji o wysokości zobowiązania wszystkich dłużników (ogólnie).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Ogólna kwota zadłużenia na dzień 31.12.2024r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 6 094 220,62 zł (w tym odsetki 2 106 299,10 zł), z czego w 2024r. odzyskano kwotę 288 526,87 zł (w tym odsetki 156 501,65 zł). Stan zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2024 r., wynosi 348 328,72 zł, z czego w 2024 r. odzyskano kwotę 7 235,38 zł.

Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. W 2024 roku nie było nienależnie pobranych świadczeń.

XV. DODATKI DO ŹRÓDEŁ OGRZEWANIA

BON ENERGETYCZNY

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty bonu energetycznego regulowały przepisy ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z dnia 12 czerwca 2024r. poz. 859). Bon energetyczny był formą wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o określonych dochodach w związku z wzrostem cen energii elektrycznej.

Bon energetyczny przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym:

- x jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2500 zł,

- x wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1700 zł na osobę.

Dochód ustalano na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1; t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 323 ze zm.).

Bon był jednorazowym świadczeniem pieniężnym w wysokości:

- 300 zł – dla gospodarstwa jednoosobowego,
- 400 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 500 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 600 zł – dla gospodarstwa wieloosobowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i było wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 1 kwietnia 2024 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, bon energetyczny przyznawało się w wysokości:

1. 600 zł - gospodarstwu domowemu jednoosobowemu;
2. 800 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 2 do 3 osób;
3. 1000 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z 4 do 5 osób;
4. 1200 zł - gospodarstwu domowemu wieloosobowemu składającemu się z co najmniej 6 osób.

W 2024 roku wypłacono 831 świadczeń na łączną kwotę 317 381,78 zł.

DODATEK MIESZKANIOWY

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami.

Kryteria uprawniające do otrzymania dodatku mieszkaniowego:

- tytuł prawny do lokalu

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, zamieszkującym w tych lokalach,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,

- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego (np. umowa użyczenia) i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub najem socjalny lokalu (np. gdy orzeczono o ich uprawnieniu do lokalu socjalnego w wyroku sądowym).

Składając wniosek o dodatek mieszkaniowy, trzeba wszystkie te kryteria udokumentować.

Dodatek mieszkaniowy wypłaca się, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca z góry, zarządcy domu lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny (np. właścicielowi lokalu). Ten ma obowiązek zaliczyć wpłacony mu dodatek mieszkaniowy na poczet przysługujących lub rozliczanych za jego pośrednictwem należności za zajmowany lokal mieszkalny.

Od 9 lutego 2024 r. kryterium dochodowe wynosi 2 862,19 zł w gospodarstwie jednoosobowym oraz 2 146,64 zł w gospodarstwie wieloosobowym.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż:

- 30% albo
- 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Dodatek mieszkaniowy jest przyznawany na okres 6 miesięcy, z możliwością ponowienia wniosku.

Brak złożonych wniosków w 2024 roku.

DODATEK OSŁONOWY

Zasady i tryb przyznawania oraz ustalania i wypłaty dodatku osłonowego regulowały przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (tj. Dz. U. z 2024r. poz. 953).

Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych.

Dodatek osłonowy przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2100 zł,
2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę.
3. Dochód ustalano na zasadach określonych w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt 1; t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 323)

Dodatek osłonowy w 2024 r. wynosił:

- 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Przepisy przewidywały także podwyższony dodatek osłonowy przysługujący osobom opalającym domy węglem lub paliwami węglopochodnymi zgłoszonymi do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków:

- 286,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
- 429,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
- 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

W 2024 roku wypłacono 798 świadczeń na łączną kwotę 327 287,63 zł.

DODATEK GAZOWY

REFUNDACJA PODATKU VAT ODBIORCOM PALIW GAZOWYCH

Refundacja podatku VAT od ceny gazu została uchwalona w ustawie z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022 r., poz. 2687 ze zm.). Refundacja dotyczyła okresu od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

Refundacja VAT przysługiwała osobie w gospodarstwie domowym:

1. jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2100 zł,

2. wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalało się na podstawie art.3 pkt 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.)

W Gminie Izbica w okresie od stycznia do grudnia 2024 r. wypłacono 3 świadczenia na łączną kwotę 714,08 zł.

XVI. PROGRAM „CZYSSTE POWIETRZE”

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię ciepłą.

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 54), które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 323 ze zm.). Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy wydał 261 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

XVII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OBYWATELOM UKRAINY

Konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy spowodował lawinowy napływ na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli z tego kraju. Zasady i sformalizowane reguły określające pobyt na terytorium RP tej ludności, jak również reguły udzielania jej pomocy na różnych płaszczyznach życia społecznego reguluje ustawa z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r., poz. 167 ze zm.).

Obywatelom Ukrainy, którzy legalnie wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 r., deklarują zamiar pozostania na terytorium RP oraz zostali wpisani do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w zakresie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 2268 ze zm.).

Obywatelom Ukrainy, którzy legalnie wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 r., deklarują zamiar pozostania na terytorium RP oraz zostali wpisani do rejestru PESEL, przysługiwała pomoc w zakresie świadczeń na zasadach i w trybie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024r. poz. 323 ze zm.).

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy (którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywatele Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium RP), przysługiwało świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy w wysokości 40 zł. dziennie.

Świadczenie jest przyznawane za okres faktycznego zapewniania zakwaterowania i wyżywienia, nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest wypłacane z dołu.

Przedłużenie okresu wypłaty świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni może zostać przyznane za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia następującym obywatelom Ukrainy:

- osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji;

- osobom posiadającym dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności osobom, które ukończyły 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni);

- kobietom w ciąży,

- osobom wychowującym dziecko do 12 miesiąca życia.

osobom samotnie sprawującym na terytorium RP opiekę nad trojgiem i więcej dzieci.

W 2023 roku 3 osoby otrzymały jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości po 300,00 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń 900,00 zł. Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy wpłynęło 3 wnioski o przyznanie świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, na 4 zakwaterowanych obywateli na terenie Miasta i Gminy Izbica wypłaconych zostało 3 wnioski na łączną kwotę 8 520,00 zł

W 2024 roku nie wypłacono żadnego świadczenia

W 2023 roku przyznano posiłek dzieci i młodzieży ukraińskiej na łączną kwotę 1 691,00 zł. Pomocą zostało objętych 3 dzieci z 2 rodzin, a liczba świadczeń wyniosła 178.

W 2024 roku żadna rodzina nie skorzystała z powyższej pomocy.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy przyznawał, także zasiłki okresowe obywatelom Ukrainy z powodu ubóstwa, bezrobocia, wielodzietności. Wypłacono 27 świadczeń dla 5 osób, na łączną kwotę 30 300,00 zł. Wypłacono 27 świadczeń zasiłku stałego dla 2 osób samotnie gospodarujących na kwotę 15 198,34 zł.

XVIII. PODSUMOWANIE

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika ich pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Nasza działalność opiera się na posiadanych zasobach, wykwalifikowanej kadrze i profesjonalnym podejściu do realizowanych zadań. Każdy mieszkaniec gminy Izbica, który zmaga się z problemami, z którymi nie może sobie sam poradzić, znajdzie tu życzliwe

przyjęcie i profesjonalną pomoc. Rozwijamy naszą ofertę dla potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Rok 2025 będzie dla Gminnego Ośrodka Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowanie nowych inicjatyw z zakresie problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.